

a fiatal tehetségek lapja

XXII. évfolyam 5-6. szám

2020. május-június

due tállozó

válogatás a legjobb diáklapokból

a facebookon is!

**BANKOLJ
OKOSAN!**

**BRINGÁS
BRIGANTIK**

**TANULJ
NORVÉGUL!**

ZSIROS LÁSZLÓ RÓBERT

Kísérletek és tudomány a SZERTÁRban

30 A RENDSZER ÚJRATÖLTVE

kérdés
a rendszerváltoztatásról

Nagy Diák Rendszerváltoztató
Teszt

'89
'90 30 ÉVE
SZABADON

MEGHOSSZABBÍTVÁ!

**UTAZZ VELÜNK AZ IDŐBEN,
ÉLD ÁT A RENDSZERVÁLTOZTATÁS
LEGIZGALMASABB PILLANATAIT!**

Töltsd ki június 15-ig a www.rendszervaltoteszt.hu oldalon
és nyerd meg a fődíjat, vagy a második és harmadik
helyezetteknek járó szuper okostelefont!

Az idei év margójára

Ennek a tanévnek is vége lett, habár egyáltalán nem a megszokott módon. A vírushelyzet sok ponton közbeszólt mindenki életében, köztük a DUE Tallózó mindennapjait is felforgatta. Sajnos így nem tudtunk megjelenni nyomtatott formában, hiszen nem volt kinek, azaz nektek, a most otthonról tanuló diákoknak kinyomtatni. Összeségében mégis azt mondhatom, hogy izgalmas évet zárunk.

Elindult például új rovatunk ebben a tanévben, ami a fogyasztóvédelmet helyezi előtérbe. Jómagam is sokat tanultam ezekből a cikkekből, és talán még néhány felnőttnek is tudtunk újdonságot mondani.

A sorozatot ősszel ismétéljük, hogy biztosan senki ne maradjon le ezekről a hasznos tudnivalókról.

Rengeteg nagy név fordult meg a címlapunkon, akik örömmel nyilatkoztak újságíróinknak. Több színésszel beszélgettünk a karrierükről az elmúlt hónapokban, köztük Gera Marinával, Szabó Simonnal, és Vecsei H. Miklós önképe is terítékre került. Mégis talán az egyik legizgalmasabb és legszokatlanabb interjúnk a fiatal testépítőnővel készült, Kiss Virággal a novemberi lapszámunkban.

Összeségében elmondhatom, hogy büszke vagyok a mögöttünk tudott évre, és minden újságíróknak hálás köszönettel tartozom, akik hozzátettek egész éves munkájukkal az újság havi megjelenéséhez. Idén is sok kiemelkedő tehetség fordult meg szerkesztőségünkben. Büszke vagyok, hogy velük dolgozhattam, és minőségi munkát adhattunk ki a kezünk közül, és remélem, szeptemberben is folytatjuk a közös munkát.

Az idei év legnagyobb meglepetése számomra mégis az volt, hogy a DUE Tallózó előző főszerkesztője, Berei Dániel és a lapmenedzser, Zala Orsolya bizalmat szavaztak nekem, mint a DUE Tallózó leendő főszerkesztőjének. Izgalmas volt beletanulni ebbe a munkába, a hozzá tartozó feladatokba. Voltak nehezebb pillantok, amik a lapzárták időpontjára esnek, de ezek ellenére beletettem a szívem-lelkem a feladatba, ha már ekkora megtiszteltetés érhetett.

Most pedig a nyár kezdetével mi is tartunk egy nagyobb szünetet, hogy szeptembertől újult erővel készíthessünk nektek lapot. Bízunk benne, hogy akkor már az iskoláitokban foghatjátok kezetekbe a nyomtatott újságot. Szép nyarat kívánunk!

(Szalai Boglárka, főszerkesztő)

IMPRESSZUM • DUE Tallózó – Válogatás az ország diáklapjaiból

A DUE Médiahálózat és a DUE Médiaügynökség havilapja • 2020. május-június, XXII. évfolyam, 5-6. szám • Lapmenedzser: Zala Orsolya • Főszerkesztő: Szalai Boglárka • Május-júniusi szerzőink: Bodor Julcsi, Bogdán Noémi, Bihari Bernadett Luca, Lami Krisztofer, Szalai Boglárka, Végh János, Vörös Rebeka Fanni • Kiadja a DUE Produceri Iroda Kft. és a Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete • Levelezési cím: 1583 Budapest, Pf. 14. • Telefon/fax: +36 1 222 8213 • Hirdetéstérfelvétel: DUE Médiaügynökség, 1148 Budapest, Őrs vezér tere 11. • Tel.: +36 1 220 5844 • E-mail: due@due.hu • Honlap: www.due.hu • A DUE Tallózó olvasható az interneten is: www.duetallozo.hu

Nyomdai előkészítés: ArtCentrum • Nyomda: Pauker Nyomda • Nyilvántartási szám: 3.4.1/891/1999 • ISSN 1585-5201 • Megjelenik évente nyolcszor. • A lapot a DUE Médiaügynökség terjeszti ingyenesen a DUE Rádió Országos Iskolarádió Hálózatának 350 iskolájában, és további 500 oktatási intézményben. • A DUE Médiahálózathoz a diáklapot beküldő szerkesztőségek automatikusan hozzájárulnak az utánközléshez, a cikkek rövidítéséhez, stílizálásához. • Az iskolaiújságokból átvett publikációk tartalmaért a DUE Tallózó nem vállal felelősséget.

Madarat tolláról, embert profiljáról

HAJLAMOSAK VAGYUNK AZ EMBEREKET A KÖZÖSSÉGI MÉDIÁBAN MUTATOTT ARCUK ALAPJÁN MEGÍTÉLNI. AZ, HOGY EZ JÓ VAGY ROSSZ, NEHÉZ MEGMONDANI, MINDENESETRE TÉNY, HOGY BÁR NEM EGY ÚJKELETŰ JELENSÉGRŐL VAN SZÓ, A KÖZELMŰLTBAN JELENTŐSEN FELERŐSÖDÖTT A HATÁSA, ÉS EZZEL PÁRHUZAMOSAN A VESZÉLYEI IS. KÖNNYEBBEN BEFOLYÁSOLHATJUK AZ EMBEREK RÓLUNK ALKOTOTT VÉLEMÉNYÉT, MINT VALAHA, UGYANAKKOR MI MAGUNK IS ÁLDOZATUL ESHETÜNK A SAJÁT „PROFILUNKNAK”.

Frischmann Dávid

Fészek – A Pécsi Tudományegyetem
Közgazdaságtudományi Karának lapja

„Ez már egy másik világ, ha pasit akarok fogni, nem új rucit veszek, hanem új képet töltök fel a profilomba” – Nagyon megmaradt nekem ez a mondat abból a filmből, amiben elhangzott. Már nem igazán emlékszem, egy romantikus vígjáték volt. Mindenesetre elgondolkodtató ez a mondat. Nekem valahogy mindig furcsa kimondva hallani ezeket a gondolatokat, amikről mindenki tud, csak valahogy senki nem fogalmazza meg őket. Nem is csupán az az érdekes, hogy ismeretlenül formálunk véleményt, ez így volt, így van és így is lesz az idők végéig. Az, hogy hogyan vélekedünk valakiről, igen hamar eldőlt, az első benyomás kialakul bennünk, mielőtt még megszólalna, múltbéli tapasztalataink alapján

bekategorizáljuk a velünk szembejövő embereket, elkönyveljük őket magunkban.

Bizony rengeteg minden alapján ki lehet alakítani ezt az álláspontot: ruha, testtartás, hajviselet, arcszörzet és még a végtelenségig lehetne sorolni azokat a kiegészítőket és testi adottságokat, amik alapján eldöntjük, szimpatikus-e valaki még mielőtt kinyitná a száját, sőt ennél jellemzően sokkal többet döntünk el. Ha pedig végül szóba is álltunk vele, újabb tényezők befolyásolják a képet, hangszín, hangletetés, beszédstílus, az igazán elfogulatlanok talán még azt is figyelembe veszik, amit mond. Ez nem újdonság, mindannyian észrevettük már ezt magunkon, vagy ha magunkban nem

is sikerült ezt azonosítani, tanultunk róla erkölcsstanon középiskolában, vagy legalább az állásinterjúra való felkészüléssel kapcsolatban. A mondat második része volt az, ami sokkal inkább érdekes volt: „új képet töltök fel a profilomba”. Nyilván a közösségi média profiljára utalt a hölgy (vagy inkább lány, mert 30 körüli nőkről szólt a film). Ennyire átvette volna a valós kontaktusok szerepét az internet? Nos, ha valaki nem egy elzárt dobozban vagy lakatlan szigeten élte le az előző pár évét, akkor nyilván tudja a választ. Azt nem gondolom, hogy ez kifejezetten baj lenne, remek lehetőséget biztosít mindannyiunknak, hogy kapcsolatban legyünk mindenkivel, akivel amúgy aligha találkoznánk akár csak

havi rendszerességgel is. A bajt én abban látom, hogy olyan esetekben is teljesen átvette a személyes kapcsolatok szerepét, amikor egyáltalán nem lenne indokolt. Ott éljük az életünk, ott akarunk olyan képet kialakítani magunkról, amelyet szeretnénk láttatni. Az, hogy jobb színben tüntessük fel magunkat mások előtt, igen komoly múltra tekint vissza. Móricz számos regényében foglalkozott a „dzsentrí” már-már komikus világával. *(Természetesen nem csak az 1800-as évek végén voltak ilyen emberek, de ez talán a legismertebb).* Persze senki sem akarja magát rossz fényben feltüntetni, igyekszünk az életünk szebbik oldalát megosztani. Nincs is ezzel baj, amíg nem arról

van szó, hogy „eldzsentrieseedett” az egész világ. Azt azonban nem tagadhatjuk, hogy előfordulhat ilyesmi, legalábbis megvannak a hosszú távú veszélyei. Nem a nálunk idősebb generáció van veszélyben, még talán nem is mi, de a fiatalabbak igen, azok, akiknek még csak most alakul ki az értékrendje, formálódik ki a jelleme és világlátása, igen komoly veszélyben vannak. A személyes kapcsolatok elsorvadásával komoly esélye van annak, hogy egyre kevesebben maradnak az olyan fiatalok, akik, hogy az ismert dalt idézzem: „a sikereket nem lájkokban mérik”. Ha pedig valaki valóban a kedveléseket tekinti értékmérőnek saját magára nézve, akkor nyilván a lehető legtöbbet szeretné

majd bezsebelni belőle. Logikusnak tűnik tehát, hogy olyan képek/megosztások/bejegyzések felé fordul, amelyekkel erre a legtöbb esélye van. A viselkedése is ez alapján változik majd, végül pedig saját maga áldozatává válik. Olyan lesz, amilyen a „face-en” elfogadott és ez nem biztos, hogy egyenlő azzal az emberrel, aki egyébként lett volna, és egyáltalán nem biztos, hogy az így kialakuló személyisége a „jobb”. Nem hiszem, hogy az lenne a legnagyobb baj, hogy mások ítélkeznek felettünk a profilunk alapján, hanem sokkal inkább az, ha saját magunkat is alávetjük ennek a képnek, amit végső soron mi alakítunk ki magunkról, az alapján, amit mások elvártak tőlünk.

Nagy Zsolt: „A DUE-nak köszönhetem a karrierem”

ELŐSZÖR TÁBOROZÓ VOLT, MAJD A DUE TALLÓZÓ VEZETŐ ÚJSÁGÍRÓJA ÉS ÉVEKIG CSOPORTVEZETŐ A DUE MÉDIATÁBORÁBAN. A FORBES MAGAZINNÁL TÖBB ÉVIG DOLGOZOTT, NEMRÉGIBEN PEDIG A KREATÍV MAGAZIN ONLINE VEZETŐ SZERKESZTŐJE LETT. SOKATMONDÓ, HOGY JELENLEGI FŐSZERKESZTŐJE IS CSOPORTVEZETŐ ÉS AKTÍV ÖNKÉNTES VOLT KORÁBBAN A DUE-BAN - VALAMINT A DUE TALLÓZÓ FŐSZERKESZTŐ-HELYETTESE. NAGY ZSOLTTAL BESZÉLGETTÜNK.

HOGYAN KERÜLTÉL A DUE-BA? KI VOLT AZ ELSŐ AZ EGYESÜLETBŐL, AKIT MEGISMERTÉL?

Egy rokonom megtudta, hogy vannak újságírói ambícióim, és a tudtomon kívül befizetett a 2007-es Médiatáborba. Először furcsának tűnt, de végül elmentem, és tök jól sült el. Közlebbi barátságba a vonatúton először egy Csató Marci (becenevén Süni) nevű fiúval kerültem. Ő mondta el, mire számíthatok. Tőle tudtam meg, hogy az első napon annyit érdemes aludnom, amennyit csak bírok, mert utána kilenc napig egy másodpercet sem fogok. Igaza lett. Azóta sok év eltelt, de a mai napig többekkel összefutunk néha: Herczeg Zsoltival, Kuti Sanyival, Beke Danival, Bocz Marcival, Tóth „Tas” Petivel, és még sorolhatnám.

HOGY EMLÉKSZEL VISSZA A TÁBORAIÐRA? MIT TANULTÁL AZ ÉVEK ALATT?

Mindig rádiós-újságíró csoportban voltam, először Varga G. Gábor és Korpa Melinda csoportjában. Le tudta képezni tempójában, felépítésében azt a működési rendszert, amiben a print média és a rádiók működnek, és ami ott elvárható. Szerkesztőségi megbeszélések, szerkesztőkijelölés, anyag leadása a tördelőnek határidőre – később tapasztaltam meg, hogy ezek nagyon jól leképezték a valóságos működést. Nyilván kisebb volt a tét, de mindenki hatalmas felelősségtudattal élte meg. Aztán az első

tábor végén megkaptam a legjobb cikk díját, ami megerősített abban, hogy nem is olyan rossz, amit csinálok. A közösség is hihetetlen volt: Süni mondta, hogy mindenki sírni fog a végén, amit nem akartam elhinni, de az utolsó napon valóban mindenki böngött, amikor egymástól búcsúztunk. Ilyet még korábban nem láttam.

A TÁBORI DÍJ UTÁN A DUE TALLÓZÓBA ÍRTÁL. MILYEN TÉMÁKKAL FOGLALKOZTÁL?

Nagyjából teljesen kipipáltam, amit lehetett, nagyon vegyes témákban írtam. Voltak magyarázósabb, részletesebb anyagaim, voltak kisebb véleménycikkeim és publikációim, előfordultak ajánlók, kritikák. Sok mindenbe belekóstoltam, sok mindenben szabad kezet kaptam. Az egyik első cikkem a DUE Tallózóban egy Lovasi András interjú volt, Beke Danival mentünk az akkor még létező Zöld Pardonba, ahol egy kis konténerben volt az interjú Lovasival, aki egy műtét miatt még állni is alig bírt, ezért egy matracon fekvé válaszott nekünk (vagyis Daninak, én kábé meg sem bírtam mukkanni). Az ablakon pont úgy sütött be a nap, hogy a fénytörés miatt állandóan egy szivárvány volt az arcán, ettől meg Kecskeméti Dávid (a táborok fotós csoportjának ikonikus vezetője) majdnem agybaajt kapott. Ez épp az akkor teljesen megújult DUE Tallózó első számának címlapinterjúja volt. Ebben debütált főszerkesztő-helyettesként az a Pál Zsombor is, aki most a Kreatívnaál a főszerkesztőm.

MI AZ, AMI HIÁNYOZNA AZ ÉLETEDBŐL, HA NEM LETTÉL VOLNA DUE-S?

A karrierem. Azt hiszem, hogy majdnem mindenkivel, akivel megismerkedtem a DUE-ban, és még ma is a szakmában dolgozik, valamilyen formában dolgoztam az elmúlt tíz évben és dolgozom ma is. Volt egy kis kitérőm, egyetemre jártam, majd 5 évig dolgoztam a Forbes-nál, és most a Kreatív magazin online vezető szerkesztője vagyok.

(Lami Krisztofer)

BÁNSÁGI ILDIKÓ:

**„A SZÍNÉSZET NEM ARRÓL SZÓL,
HOGY AZ EMBER REGGEL BEMEGY
A SZÍNHÁZBA, ÉS ESTE KIJÖN,
HANEM KÖZBEN GONDOLKODIK, ALKOT”**

**„AZ A LEGFONTOSABB, HOGY AZ EMBER MEGTALÁLJA SAJÁT MAGÁT, ÉS A SAJÁT ÚTJÁT.
A TÖBBI MAJD KIALAKUL” – MONDTA LAPUNKNAK BÁNSÁGI ILDIKÓ KOSSUTH-DÍJAS SZÍNÉSZNŐ,
A NEMZET MŰVÉSE, A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA TAGJA. AZ ORSZÁGSZERTE HÍRES
SZÍNÉSZNŐ JELENLEG A NEMZETI SZÍNHÁZBAN JÁTSZIK, ÉS A SZÍNÉSZETRŐL MESÉLT
A DUE TALLÓZÓNAK.**

MIKOR DÖNTÖTT ÚGY, HOGY SZÍNÉSZNŐ SZERETNE LENNI?

Gimnazista koromban a felvételi jelentkezés leadásának előestéjén, nagyjából 10 óra körül. Mikor lekapcsoltuk a lámpát, végig folyt egy izzadságcepp a hátamon, hogy „Jézus Mária, én színésznő szeretnék lenni!”. Persze előtte sok-sok előzménye volt ennek a döntésnek, csak nem tudatos. Kicsi korom óta mindig szerepeltem, először a szomszéd lányokkal játszottunk, én voltam a királylány, és ők varrták nekem papírból a palástot. Aztán általános iskolában volt egy osztályfőnöknőm, a Mimi néni, aki csinált színjátszó szakkört, ahol eleinte én voltam a harmadik legkisebb sárkány, de azt mondta tehetséges vagyok – nem is teljesen értem, hogy miért gondolja így, hiszen rajtam volt egy nagy sárkányfej, és három mondatom volt összesen – és maradnak ilyen. Aztán én lettem a főboszorkány, meg a főtündér. De ez csak olyan játék volt, bár a gimnáziumban folytatódott. Csináltunk Shakespeare-estet, játszottam Kleopátrát, Júliát, meg szerepeltem az iskolai műsorokban is.

VOLT, ILLETVE VAN PÉLDAKÉPE, AKIRE HASONLÍTANI SZERETNE, VAGY AKI MOTIVÁLJA?

Külön példaképem sosem volt, viszont nagyon sokan voltak körülöttem, akikre felnéztem. Ruttkai Évát különösen szerettem színésznőként, illetve a világot is, amit képviselt. Varázslatos volt. De mondhatnám Töröcsik Marit vagy Váradi Hédit is.

MIRŐL ÁLMODOTT FIATALABB KORÁBAN?

Közép-Európa legjobb színésznője szerettem volna lenni. Persze ez gyerekes vágy volt, a határok zárva voltak. Aztán amint megnyíltak, és hívtak külföldre szerepelni, akkor már más cél lebegett a szemem előtt. Igazából magyar színésznő akartam lenni, és ez nagyon motivált engem. Úgy éreztem, itt kell elérnem valamit, a saját nyelvemen.

VOLT OLYAN PILLANAT AZ ÉLETE SORÁN, AMIKOR ELBIZONYTALANODOTT A HIVATÁSÁT ILLETŐEN?

Mondhatni, állandóan megtörténik. De ezért izgalmas a színészet. Egy rossz próba

után az embernek még az élettől is elmegy a kedve. Vagy egy rossz előadás után, amikor nem jön össze semmi, akkor úgy érzi, hogy vége. Mert sajnos van ilyen, nem minden sikerülhet tökéletesen. Ilyenkor én is padlóra kerülök. Megpróbálok felidézni az eddig elért sikereimet, végigveszem, hogy „azért ezt meg ezt megcsináltam, és ez sem volt annyira rossz”. Így lassan-lassan, néhány nap alatt visszanyerem a hitemet. Bár egy „Jaj, de jó, hogy látom!” mosoly is rengeteget segíthet. Persze ez mindenképp máshogy van, az sem mindegy, hogy kinek mekkora a fájdalom küszöbe.

GYAKRAN SZEREPEL A TELEVÍZIÓBAN, DE A SZÍNHÁZ ÁLLANDÓ TAGJA IS. ESETLEG VALAMELYIK KÖZELEBB ÁLL A SZÍVÉHEZ?

Nem, mindkettőt egyformán szeretem. Ha nincs film, akkor „Jaj, mikor jön végre egy film?”, ha pedig nincs színház, akkor „Jaj, mikor jön végre egy színházi előadás?” De a szinkronizálást is a mai napig szerelemből csinálom.

(Bogdán Noémi)

MEGHOSSZABBÍTVÁ!

Ha vágod a KRESZ-t, Téged keresünk!

Generali Nagy Diák KRESZ-teszt 4.

Töltsd ki a diákok számára kifejlesztett ingyenes, online KRESZ-tesztet 2020. június 15-ig a www.nagydiakkreszteszt.hu oldalon!

A legeslegjobb az utolsó fordulóban szeptember 23-án, Budapesten, a 27. Országos Ifjúsági Sajtófesztivál keretén belül élő vetélkedőben mérhetik össze képességeiket a fődíjakért – **ingyenes B-kategóriás jogosítvány**, vagy egy **Motolux Yaris Plass robogóért**.

www.nagydiakkreszteszt.hu

www.webjogsi.hu

 MotoLUX

 due
a diákújságíró egyesület

Sziasztok!

A KARANTÉNKÓMA LEGJOBB ELLENSZERE

BULI, MENŐ, EGÉSZSÉGES, SZUPER KÖZLEKEDÉSI ESZKÖZ, LEHET EGYEDÜL, CSALÁDDAL, A LEGJOBB BARÁTTODDAL MŰVELNI, ÉS MÉG MÜLLER CECÍLIA IS AJÁNLIJA. A BRINGÁZÁS AZ EGYIK LEGJOBB DOLOG, AMIT EBBEN A KÜLÖNLEGES ÉS FURA HELYZETBEN MINDEN NAP GYAKOROLHATSZ – AKÁR AZ ENERGIÁID LEVEZETÉSÉRE, AKÁR HA KÖZLEKEDNI SZERETNÉL. A BRINGÁS BRIGANTIK CSAPATA MEGMUTATJA, HOGY MIK AZOK A LEGFONTOSABB TUDNIVALÓK, AMIKKEL ÉRDEMES TISZTÁBAN LENNED, MIELŐTT NYEREGBE PATTANNÁL.

NE EMBERKEDJ!

Először is fogadjuk meg Halász Áron, a Magyar Kerékpárosklub szövívőjének jótanácsát: „Főleg kezdőknek arra is érdemes odafigyelni, hogy ne most próbáljuk meg bevállalni a nagy letéréseket a János-hegyen vagy az új trükköket a faszteron, mert tényleg nem kéne feleslegesen terhelni az egészségügyet, tehát ha valaki nem biztos magában, akkor nyugodtan vegye föl a bukót, vagy amit szeretne, és ne most próbálja ki azokat az új trükköket, amiket a legutóbb látott a YouTube-on!”

KÉSZÍTSD FEL A BRINGÁDAT AZ ÚTRA!

Apropó, YouTube: a Bringás Brigantik csatornáján számos olyan videót találsz, ahol arról van szó, hogyan hozd olyan műszaki állapotba a bicajodat, hogy a bringázás öröm legyen, és ne a csikorgó, recsegő-ropogó alkatrészek zaja adjon ritmust a tekerésednek. Mindenképpen ellenőrizd le, hogy a fékeid jól fognak-e, csekkold a mozgó alkatrészeket, a láncot: jól van-e megolajozva. Ügyelj a keréknyomásra és arra, hogy kényelmesen legyen beállítva az ülés, kormány. Persze nem szégyen segítséget kérni sem: ha nincs a környezetben olyasvalaki, aki ebben segítségre lehet, told el a cangát a legközelebbi kerékpárszervizbe. Például

kopogtass be RideKálmánhoz, aki sokszor ad a Bringás Brigantiknak is hasznos tanácsokat.

HA MÉG NEM VAGY TAPASZTALT BRINGÁS

Vannak, akik a mostani helyzetben ülnek régóta újra, vagy esetleg először nyeregbe. Nekik is van néhány jótanácsunk, Abelovszky Tamás bringaakadémikus jóvoltából: „a kerékpározáshoz szükséges képességeket otthon, házilag is lehet fejleszteni. Nem kell nagyon nagy dolgokra gondolni: a lényeg az, hogy olyan feladatokat játssz, ami azt segíti elő, hogy tudj uralni és irányítani a bringádat. Fogj meg 4-5 flakont, egy kisforgalmú utcán, vagy parkolóban, tedd le sorban és szalamozz közöttük. Irányítsd egy kézzel a biciklit, ez a karjelzésnél nagyon fontos. Lehet gyakorolni a hátránézést is.”

Árva Janó, a Velo Budapesttől szintén erre hívja fel a figyelmet: „Nyugodtan lehet gyakorolni, hogy minél tovább – akár hosszú-hosszú másodpercekig – tudjon az ember úgy hátránézni, hogy közben egyenesen halad a kerékpárjával. Szintén jó gyakorlat az, hogy az ember egy picit el tudja vonatkoztatni a kezeit, lábait és a szemét egymástól tehát mondjuk úgy haladjon be egy kereszteződésbe, hogy fékezzen, lassítson, de közben elfordítsa a fejét és vegye föl a szemkontaktust, miközben a

haladási irányán nem változtat. Ezek látszólag könnyű dolgok, de egy kezdő kerékpárosnak még az is gondot okozhat, hogy ne a fékjeit, vagy a váltóját nézze egy lassításnál.”

Ja és vedd át fejben a közlekedési táblákat, a kerékpározásra vonatkozó KRESZ szabályokat!

IRÁNY AZ UTCA!

Az elmúlt időszakban nem csak Budapesten, hanem az egész országban sokszorosára nőtt a bringásávok, bringautak száma. Ezeken jóval nagyobb biztonsággal közlekedhetsz, mint az autók között, de ez nem jelenti azt, hogy nem lehet, hogy más járművekkel, gyalogosokkal nem kereszteződik az utad. Itt Feledi Péter, kerékpáros baleset szakértő szerint „Egymásra kell figyelni a közlekedésben. Tehát nincs külön kerékpárosoknak, vagy gépjárművezetőknek, vagy akárki másnak külön recept: a figyelem magas szintje az, ami elvárt. A baleseteknek egy nagyon nagy jellemzője az, hogy legtöbb esetben nem akarnak egymásnak ártani a felek, tehát figyelmetlenségről, gondatlanságról van szó!”

Nyeregbe fel, élvezd a hátszelet, a tekerést! De ne feledd a távolságtartásra vonatkozó intelmeket – a saját és mások biztonsága érdekében sem!

A Bringás Brigantik támogató partnere a Generali a Biztonságért Alapítvány

HOGY TARTHATOM BIZTONSÁGBAN A PÉNZEM?

SOROZATUNKBAN MÁR SZÁMTALAN TERMÉKCSOPORTOT VIZSGÁLTUNK FOGYASZTÓVÉDELMI SZEMPONTBÓL: ELJÖTT AZ IDŐ, HOGY A PÉNZÜGYEINKET VEGYÜK GÓRCső ALÁ. MI TÖRTÉNIK, HA ROSSZ SZÁMLÁRA UTALUNK, VAGY MEGSZEREZTÉK A BANKKÁRTYA ADATAINKAT? EGY PERCIG SE AGGÓDJ, SZAKÉRTŐNK, SIKLÓSI MÁTÉ MINDEN EZZEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSRE VÁLASZT AD, HOGY OKOSAN BANKOLHASS.

HÁNY ÉVES KORTÓL ÉRDEMES KOMOLYABBAN ELKEZDENI FOGLALKOZNI A PÉNZÜGYEKSEL?

A pénzügyi szolgáltatások az a téma, amire azt szoktuk mondani fiatalon, hogy ráérünk még, nincs hozzá semmi közünk. Ez nem jó szemlélet, mert így nagyon hirtelen tör majd be az életünkbe. Vannak, akiknek ez már 18 éves koruk környékén eljön, másoknak kicsit később. Én úgy gondolom, hogy az apróbb pénzek esetén – zsebpénz, kisebb összegű fizetés –, se teljesen mindegy, hogy mennyit von le tőlünk a pénzügyi szolgáltató, vagy ha hitelt veszünk fel, annak is tisztában kell lenni a terheivel.

MILYEN KOCKÁZATOKAT REJT AZ ÉLŐ BANKOLÁS, ILLETVE A NETBANKOLÁS?

Nehéz erre pontosan válaszolni, hiszen az egyik oldalon ott állnak a hacker törekvések, a másik oldalon a bankok, akik igyekeznek ezeknek a támadásoknak ellenállóvá tenni a pénzügyi felületeket. Kimondható, hogy meghackelhetetlen zár, információ nem létezik. A tapasztalatok alapján, aki nagyon be akar jutni valahova, és meg is fizetik, az be tud jutni bárhova. Ezért a pénzügyi szolgáltatások területén manapság általánossá vált a kettős vagy még több hitelesítés, amit már nehezebb feltörni. A régi típusú felhasználónév és jelszó védelemmel ellátott rendszerekbe könnyedén bejut bárki, de ha már párhuzamosan, például egy mobil eszközön is meg kell erősítenünk a belépést, akkor már nem olyan könnyű feltörni.

VAN KÜLÖNBÉSÉG A WEBES FELÜLETEN TÖRTÉNŐ BANKOLÁS ÉS A BANKI APPLIKÁCIÓK KÖZÖTT?

Ugyanaz a különbség, mint minden másik applikáció és netes felület használata között. Az applikációk tárhelyet foglalnak, ugyanakkor gyorsabbak. A böngészőfelület pedig nagyobb internetsebességet igényel. Egy igazán fontos különbsége van, hogy a böngészőfelületet könnyebb megheckelni, mint az applikációkat.

MIRE ÉRDEMES FIGYELNI, AMIKOR BANKOT, BANKSZÁMLAKONSTRUKCIÓT, BANKKÁRTYÁT VÁLASZTUNK?

Fontos megnézni a plusz kiadások mértékét. Ellenőrizni kell a bankszámla vezetési díjat, ami legjobb esetben 0 forint havonta, de ezt a bank bármikor megváltoztathatja. Figyelni kell a bankkártya éves díjára, amit a legtöbb bank első évben nem számít fel – egyfajta akcióként. Vannak olyan diákszámlák, ahol ez a díj minimális, de az esetek nagy többségében előbb-utóbb mégis fogunk fizetni a bankkártyáért. Ilyenkor fontos eldönteni, hogy kell-e nekünk három-négyszeres áron egy nagyon szép bankkártya, vagy elég minimális díjért egy egyszerűbb. Jellemzően azt lehet mondani, hogy a dombornyomott, üzleti bankkártyák kerülnek a legtöbbbe, ezeknek az éves díja 20 ezer forint körüli, az elektronikus, egyszerű típusok pedig pár ezer forint körül mozognak. Ezt az összeget tizenkettővel elosztva és a havi számlavezetési díjat hozzáadva megkaphatjuk a tényleges havi költségünket. Nagyobb

forgalmú kártyák esetén a bank és az állam által felszámított jutalékot is figyelembe kell venni, mint például a pénzfelvételt ATM-ből.

EZEN FELÜL MIRE ÉRDEMES RÁKÉRDEZNI, HOGY MONDJUK A KÖVETKEZŐ HÓNAP VÉGÉN NE LEPŐDJÜNK MEG A BANKKÖLTSÉGEKEN? MILYEN „REJTETT” KÖLTSÉGEK LEHETNEK – GONDOLUNK ITT A PÉNZFELVÉTELEK, UTALÁS, KÁRTYÁS FIZETÉS, SMS-ÉRTESÍTÉS, PAPÍR ALAPÚ VAGY ÉPP ELEKTRONIKUS BANKSZÁMLAKIVONAT DÍJÁRA.

A korábban elmondottakon kívül, létezik az sms-őr szolgáltatás, amivel minden utalás, fizetés után sms-t kapunk. Ez kis összegű havi bevételnél, például pár ezer forintos zsebpénz, igenis megfontolandó, ugyanis akár havi 1000 forint is lehet plusz költségként a sms-őr szolgáltatás.

KÖTELES VAGYOK-E ELFOGADNI A SZÁMLACSOMAGHOZ TARTOZÓ BANKKÁRTYÁT, ÉS HA MÁSIKAT AKAROK, FELSZÁMOLHATJÁK-E MINDKÉT KÁRTYA ÉVES DÍJÁT?

A bankkártya egy opcionális szolgáltatás, habár a bankok ajánlják értékesítéskor. Amennyiben csak gyűjtünk egy számlára, és azt nem használjuk el, akkor nem szükséges a kártya. Ez devizaszámláknál (dollárral, euróval) elég gyakori jelenség. Ebben az esetben utalással átvezetve másik számlára vagy bankfiókból tudjuk kivenni a kívánt összeget nyitási időben.

HA AZ AUTOMATA NEM ADJA KI A PÉNZÜNK A KÁRTYÁS PÉNZFELVÉTKOR, MILYEN TEENDŐINK VANNAK?

Egy bankautomata esetében előfordulhat, hogy elromlik vagy megpróbálták korábban meghackelni, eltömítették a pénzkidó kijáratot, esetleg bármilyen más módon próbálnak illetéktelenül adatokhoz jutni. Az is előfordul, hogy mi ütünk el egy adatot, például a PIN kódot nem megfelelően adjuk meg. Ilyenkor hívni kell a bankautomatán feltüntetett telefonszámot. Emögött mindig egy non-stop ügyfélszolgálat áll. Teljes

pontosággal kell bejelenteni, ami történt, ezután vagy azonnali segítséget fognak nyújtani, vagy felveszik a jegyzőkönyvet, és egy hosszabb procedúrán keresztül orvosolják a problémát. Amit állítunk, később visszaellenőrizhető a bankautomatáknál elhelyezett kamerák segítségével.

HA ROSSZ SZÁMLASZÁMRA UTALUNK, MIT TUDUNK TENNI, HOGY VISSZAKAPJUK A PÉNZÜNKET?

A bank nem nagyon segít ilyen esetekben, bár vannak olyan példák, mikor tud. Például elektronikus szolgáltatások esetén 72 órán belül lehet reklamálni. Ez főleg a kártyával végzett tranzakciók esetén érvényes, ezeket az összegeket többnyire vissza is lehet szerezni. Amennyiben a határidőkből kifutunk, vagy olyan módon utaltunk, amelyen nem segít semmilyen pénzvisszaszerzési szolgáltatás, akkor a címzett ügyféltől lehet visszakérni.

HA GYANÚNK SZERINT VISSZAÉLNEK A KÁRTYAADATAINKKAL VAGY HOZZÁFÉRTEK VALAHOGY A BANKSZÁMLÁNKHOZ, MI A TEENDŐ? SZÁMÍTHATUNK VALAMILYEN VISSZATÉRÍTÉSRE?

Az elmúlt évek tapasztalatai szerint, a bankoknak fontos, hogy ha ügyfeleik bűncselekmény áldozatai lesznek, akkor segítsenek nekik az ellopott összeget visszaszerezni. Kártyatársaságtól függően létezik a chargeback eljárás, amellyel vissza tudjuk igényelni a pénzünk. Ez abban az esetben is működik, ha online vásárolunk, és nem érkezik meg a termék.

(Szalai Boglárka)

HA NYÁR, AKKOR IRÁNY NYARALNI!

A JÁRVÁNYHELYZET MIATT NEM LESZ EGYSZERŰ DOLGA A NYARALNI VÁGYÓKNAK, FŐLEG, AKIK KÜLFÖLDRE TERVEZNEK, DE NEM SZABAD VÉGLEG LEMONDANUNK A PIHENÉS ÖRÖMÉRŐL! SZERENCSÉRE ROVATUNK NEM EGYNYÁRI, AMI ITT OLVASHATSZ, AZ KÉSŐBB MÁS UTAZÁSOKHOZ IS HASZNOS.

Az utazás megszervezése előtt sok mindentől kell döntenünk, hova utazzunk, mivel menjünk, egyénileg szervezzük-e a nyaralást vagy fizessünk be egy utazási irodánál? Bár legtöbbször a kényelem helyett inkább a pénztárcánk irányít bennünket, érdemes megvizsgálni biztonság szempontjából is az „egyéni utazás vs. utazási iroda” kérdést. Nézzük végig melyik és mikor nyújthat jobb megoldást!

KIKNEK AJÁNLOTT AZ UTAZÁSI IRODA?

- Akinek nincs ideje vagy kedve megszervezni az utazását.
- Aki bizonytalannak érzi magát az utazásszervezésben, és nincs segítsége.
- Amikor valaki a kényelmet tartja szem előtt, vagyis nem kell semmit tennie, elég csak elmennie az utazási irodába, vagy online lefoglalnia, és az mindent elintéző helyette.
- Aki messzi tengerparti nyaralóhelyre akar utazni, tipikusan Egyiptomba, Törökországba, Görögországba stb. Ezek a nyaralások ugyanis egyénileg csak ritkán szervezhetők meg olcsóbban, hiszen az utazási irodák által kínált árak már jelentős kedvezményt tartalmaznak.
- Aki nem beszél jól angolul.

Már a szervezés sem egyszerű így, a programokat le kell levelezni, a szolgáltatásokat, autót lefoglalni, információt kell szerezni, kutakodni a látnivalók, belépők, éttermek, szállodák után, ennek a nyelve pedig az angol és/vagy az adott ország hivatalos nyelve lesz. Arról nem is beszélve, hogy szinte minden út során adódik valami galiba, ezekre sokszor utólag vissza sem emlékszünk, de képzeljük el, hogy ezekben a helyzetekben kézzel-lábbal mutogatva kellene boldogulnunk. A megfelelő kommunikáció szélsőséges esetben akár életet menthet!

- Kiemelkedően jó (pld. last minute) ajánlat esetén.

Azokban fontos szem előtt tartanunk, hogy a legtöbb ilyen ajánlat csoportos utazást takar, előre betervezett programokkal, így alkalmazkodnunk kell a programidőhöz és az utazótársainkhoz is.

HOGYAN VÁLASSZUNK MEGFELELŐ IRODÁT?

Az elmúlt időben sokszor hallottuk, hogy egyes irodák csődbe mentek, az utasok pedig vagy nem tudtak kiutazni és a pénzüket sem kapták vissza, vagy pedig kint ragadtak külföldön. Az utazóktól ugyanis ezek a szolgáltatók általában előre, egyben (vagy nagy részben) el szokták kérni a díjakat, amiket a partnerek számára át is utalnak, jobb esetben.

Ugyanis az utazási irodák bedőlése ellen jogszabály védi az utazókat, mivel az engedéllyel rendelkező utazási irodák esetében egy állami garancia áll az irodák mögött. Ez azt jelenti, hogy az utazási irodáknak kötelezettségük van pénzben letéteket tenni, azért, hogy ha bedőlnének, az utasok haza tudjanak jönni, vagy ennek ellenére ki tudjanak utazni. A másik lehetőség, hogy biztosító vállal arra garanciát, hogy ha az utazási irodának fizetési nehézségei akadnak, akkor kiutaztatja az ügyfeleket az adott országba. Ezek azonban nem érvényesek egyes speciális esetekben, ilyenek, ha egy egyesület – például sport egyesület, vagy oktatási intézmény – szervez utat, ekkor az állami garanciák nem érvényesülnek.

Ezért fontos, hogy mindenképpen nézzünk utána az adott irodának – mondja Siklósi Máté fogyasztóvédelmi szakértő –, ilyen például, hogy az adott iroda be van-e jegyezve a nyilvántartásba, a nyilvántartási száma megfelelően utazási irodának nyilváníttja-e, van-e bankgaranciája, vagy van-e biztosító, aki mögötte áll.

MIKOR JÓ AZ EGYÉNI SZERVEZÉS?

Az egyéni szervezés főleg azoknak ajánlott, akik szeretnek mindent a maguk irányítása alatt tudni, és pontos elképzeléseik vannak arról, mikor, hova szeretnének utazni. Az egyéni szervezés több munkával jár ugyan, de általában olcsóbb így a nyaralás, és természetesen teljesen testreszabott. Nem kell kompromisszumot kötni semmiben.

Igaz, mindenre gondolnunk kell: a repülőjegyre, a szállásra, a transzferre a repülőtérrel és vissza, az esetleges vízumra stb. Az európai városnézésekre, de akár a távolabbi úti célokra, hosszabb túrákra is ez az egyik legjobb megoldás!

A gondos szervezésnek jelentős részét az útvonal kialakítása fogja kitenni. Egy jó útvonal megtervezésénél mindenképpen érdemes hasonló szempontokat figyelembe venni, mint az utazási irodák teszik, vagyis azt, hogy az útvonalunkelfűzhető legyen egy viszonylag egyszerű vonalra, de egy-egy csodálatos látnivalóért le lehet térni a legegyszerűbb útról is. Ebben az esetben erre lehetőségünk van, és meg is éri! A következőkre azonban mindkét esetben érdemes odafigyelni!

BIZTOSÍTÁS

A baleset- és egészségbiztosításon túl van lehetőségünk úgynevezett útlemondási biztosítást is kötni. Ez a biztosítás akkor érvényes, hogy ha az elutazó ember közvetlenül az elutazást megelőző napon, vagy napokban megbetegedett, és orvosi igazolása van arról, hogy nem képes elutazni. Ezt azonban csak utazási iroda esetében tudjuk igénybe venni.

SZÁLLÁSHELY

A szálláshely-szolgáltatók próbálnak segíteni nekünk abban, hogy ha nincs kiválasztott szálláshelyünk, akkor az ő adatbázisában lévő több száz szálláshely közül tudunk választani. Meg tudjuk nézni a szobák minőségét, elhelyezkedését, illetve össze tudjuk hasonlítani az árakat. Ezek a szolgáltatók nem rendelkeznek ugyanolyan garanciával, mint az utazási irodák, de ettől függetlenül sokszor nyújtanak segítséget probléma esetén. Ha lefoglaltuk a szálláshelyet, kifizettük, majd ezek után megérkezve azt mondják, hogy nekünk nincs is szobánk, akkor ezek a nagyobb online szálláshelyszolgáltató platformok meg szokták próbálni oldani ezeket a vitás helyzeteket, illetve segítenek nekünk szobához jutni. De azt tudni kell, hogy itt már nem állami garancia (jogsabály) áll a háttérben, hanem az adott szálláshelyközvetítőnek a saját üzleti érdeke.

Ebben az esetben van egy nagyon fontos jog, ez a lemondási szolgáltatás, vagyis a legtöbb ilyen szolgáltató felárral kínál egy lemondási lehetőséget. Az utazási irodáknál, ha csomagot veszünk igénybe,

akkor a kiutazást megelőzően már nem kaphatjuk vissza a befizetett összeget. Egy szálláshely-közvetítő esetében egyszerűbb a helyzet. Ha ötvenezer forintért egy szálláshelyért, plusz 5-10 ezer forintért elérhető lesz az a lehetőség, hogy az indulás előtt akár 1 nappal lemondjam ingyenesen, vagy minimális levonással a szálláshelyet. Bármilyen váratlan dolog közbejöhethet, így ezt a pluszdíjat érdemes kifizetni.

Ezzel szemben az utazási irodák garanciát vállalnak arra, hogy amennyiben nem tudnak nyújtani egy szolgáltatást, akkor annál legalább egy szinttel magasabb szolgáltatást nyújtsanak, erre jogsabály kötelezi őket. Például, ha lefoglaltunk egy hotelben egy tengerre néző szobát, akkor nem adhat nekünk nem tengerre néző szobát abban a szállodában. Amit a fogyasztó tehet, ha úgy érzékeli, hogy gyengébb szolgáltatást kapott, például a lift mellé kapott szobát, ami zavarta őt a pihenésben, panaszt tehet az utazási irodánál és kártérítést követelhet.

(Bihari Bernadett Luca)

MIT REJT A SZERTÁR?

2008 ÓTA LÉTEZIK A SZERTÁR YOUTUBE-CSATORNA. EZZEL AZ ELSŐK KÖZÖTT JELENT MEG A MAGYAR YOUTUBE TÖRTÉNELEMBEN ZSIROS LÁSZLÓ RÓBERT, AKI A LEGMINDENNAPIBB TÁRGYAKBÓL HOZ LÉTRE ÉRDEKES KÍSÉRLETEKET. VELE BESZÉLGETTÜNK TÖBBEK KÖZÖTT AZ Ő KAPCSOLATÁRÓL A TUDOMÁNNYAL ÉS A KÍSÉRLETEK VESZÉLYESSÉGÉRŐL.

MINDIG IS REÁL BEÁLLÍTOTSÁGÚ VOLTÁL?

Nem kizárólag. Szerettem például a nyelveket is, de persze a fizika és a biológia mindig is nagyon érdekelt. Olyannyira, hogy az nem is volt kérdés, hogy ez utóbbival tanuljak majd tovább. Végül így kerültem a – mai – Szent István Egyetem Kertészettudományi karára.

MIKOR MERÜLT FEL ELŐSZÖR BENNED, HOGY VIDEÓKAT SZERETNÉL KÉSZÍTENI?

A videózás gondolata már jóval azelőtt jött, hogy lettek volna egységes videómegosztó platformok, mint a YouTube. Aztán amikor a Csodák Palotájában dolgoztam, újra

elővettem az ötletet. Olyan kísérleteket kezdtem el rögzíteni, amik túl macerásak, lassúak vagy aprók lettek volna ahhoz, hogy egy élő közönségnek mutassam be őket. Mára persze sokkal összetettebb tartalmak vannak. A kísérletek mellett tudományos koncepciókat mutatok be érthetően, és újabban visszaköszönnek a kertészettudományi tanulmányok is. Nemrég indítottam a Lackó gazda rovatot, ahol a „birtokomat” építem és közben mesélek erről a nagyon összetett területről. De kéthetente van egy élő kvízmsorunk is a csatornán, a „Ha jobban belegondolsz”, amit a MEMO Science & Innovation házigazdájával, Czikkely Marcival csinálunk közösen. *(Czikkely Marci a tavalyi DUE Médiatábor táborvezetője is volt – a szerk.)*

MÁS IS SEGÍT A TARTALOMGYÁRTÁSBAN, VAGY MINDENT EGYEDÜL CSINÁLSZ?

Mikor én 13 éve elkezdtem a videózást, még kazettás kamerára vettem fel az anyagokat, amiről egészen bonyolult módon lehetett csak átjátszani az anyagokat egy laptopra. Arról ne is beszéljünk, hogy videóvágó programok valahol a Movie Maker 1.0-ás verziója szintjén álltak, amivel nem volt túl gördülékeny a munka. Manapság rengeteg olyan technikai vívmány van, ami jókora terhet levesz az ember válláról. Nagyon sokat tanultam és ma is folyamatosan képezem magam, ami a videózást illeti. Persze jó kérdés, hogy mondjuk egy profi operatőr mit mondana a munkáimra.

HOGY VÁLASZTOD KI AZ ÁLTALAD BEMUTATOTT KÍSÉRLETEKET?

Nem nagyon vannak új kísérletek. A legtöbbet már leírták, kipróbálták a régi korokban, persze akad néha egy-egy új jelenség, de nem túl gyakori. Így én is abból táplálkozom, amit korábban valaki már megvalósított. Használok tanári kézikönyveket, kísérletgyűjteményeket, meg persze ott az internet...

SOK VESZÉLYES KÍSÉRLETET VÉGZEL, AMI TÚZZEL, ROBBANTÁSSAL TÁRSUL. VOLT, AMI ROSSZUL SÜLT EL?

Minden kísérletnek megvan a maga biztonsági kockázata. Ezért nagyon fontos, hogy mindig odafigyeljek a biztonságos kivitelezésre. Ezen kívül soha nem úgy veszem fel a kísérletet, hogy „Na, láttam a YouTube-on, próbáljuk ki!”, hanem előkísérleteket csinállok, tesztelek. Emiatt sem a videók készítése közben, sem előadásokon nem volt komolyabb probléma. Olyan előfordult, hogy az előkészületek során figyelmen kívül maradt valami félremegy.

MI ALAPJÁN VÁLASZTOD KI A PODCAST VENDÉGEID?

Három évig készítettem egy ismeretterjesztő műsort a Klubrádióknak, ahol heti négy vendéggel kellett interjúznom. Az itt megszerzett tudás és tapasztalat sokat segít a podcast adásoknál. Egyébként a kiválasztás sokszor véletlenszerű. Találkozom egy érdekes emberrel vagy kutatással, és meghívom őket egy beszélgetésre. De vannak jól tervezett adások is. Például a Sztértár Podcast a CEU Határtalan tudás rendezvényének az egyik médiapartnere. A kerekasztal-beszélgetéseik előtt mindig készítünk interjút kedvcsinálóként az egyik kutatójukkal.

SZERINTED MI LEHET AZ OKA ANNAK, HOGY KEVÉS A KÍSÉRLETEZÉS A KÖZÉPISKOLAI TUDOMÁNYOKTATÁSBAN?

Alapvetően ezzel elég sok probléma van. A tantervben kevés óraszámot adnak a természettudományos tárgyakra, így a tanároknak csak arra van idejük, hogy leadják a kötelező tananyagot. Másrésztől nincsenek új kellékek, alapanyagok. Sokszor még az előző évszázadból fennmaradt labortárgyak állnak a tanárok rendelkezésére, amik már elhasználódtak. Egy kémiai kísérlethez pedig sokszor nincsenek meg a megfelelő vegyszerek. Még egy egyszerű kólás dobozos kísérletnél is lehetnek logisztikai problémák. Ha azt veszem, akkor egy egyszerű kólásdobozos kísérlethez is szükség van egy alumíniumdobozra, aminek kéznél kell lenni az órán. Ha pedig egy tanár 3-4 osztályt tanít, akkor ebből már egyből 3-4-an szükség. Ezért ez egy elég sok komponensű jelenség.

KAPTÁL OLYAN VISSZAJELZÉST, HOGY VALAKI MIATTAD MENT TUDOMÁNYOS SZAKIRÁNYRA AZ EGYETEMEN?

Igen, bár sose hittem volna, hogy ez az egész bárkire is ilyen hatással lesz. Még a Sztértár életének viszonylag a kezdetén az ELTE-n voltam egy előadáson, aminek a végén odajött hozzám egy srác, és elmondta, hogy a kísérletes videóim miatt választott olyan középiskolát, ami után mérnöki szakirányra tud továbbmenni. Ha jól számolok, akkor ő minden bizonnyal már le is diplomázott.

MIVEL FOGLALKOZOL JELENLEG A YOUTUBE-CSATORNÁD ÉS A PODCASTEKEN KÍVÜL?

Többnyire oktatási programokkal, rendezvényekkel foglalkozom. Gyakran tartok tréningeket kutatóknak, ami segíthet nekik abban, hogy a saját területükről közérthetően tudjanak beszélni a nagyközönségnek. De dolgozom nagyobb cégekkel is hasonló módon. A cél itt is hasonló: abban segítek nekik, hogy hogyan tudják az egyébként bonyolult technológiai folyamataikat egyszerűen, kézzelfoghatóan kommunikálni.

(Szalai Boglárka)

BIZTONSÁGBAN AZ INTERNETEN

AZ ELMÚLT HÓNAPOKBAN NEM IGAZÁN VOLT LEHETŐSÉG SZEMÉLYES TALÁLKOZÓKRA, ÍGY AZ ISMERKEDÉS IS A VIRTUÁLIS TÉRBEN KEZDETT ZAJLANI. NÉHÁNY KATTINTÁSSAL ISMERŐSNEK JELÖLHET BÁRKI, ÜZENETEKET KAPHATSZ IDEGENEKTŐL ÉS ADATOKAT IS KÖNNYEDÉN SZEREZHETNEK RÓLAD. AZ ILYEN KAPCSOLATFELVÉTEL SOKSZOR EGYSZERŰBB AZ EMBEREKNEK, MINT A SZEMÉLYES KOMMUNIKÁCIÓ, ÁM NEM TUDHATOD, HOGY TÉNYLEG AZZAL BESZÉLSZ, AKIT LÁTÁSBÓL MÁR ISMERSZ.

Érdeemes odafigyelni, mielőtt beszélgetni kezdesz bárkivel. Már az illető profilképe informatív lehet. Nézd meg a képeit, ellenőrizd, hogy nem csak úgy letöltötte az internetről őket és csekkold az ismerőseit. Ha a profil meggyőző, és beszélgetni kezdtek, továbbra is elővigyázatosnak kell maradni. Az internetes flörtelés is könnyen átszaphat zaklatásba. Ne küldj magadról meztelen képet, ha kellemetlenül érzed magadat a beszélgetésben, inkább szállj ki, ha pedig találkozóra kerül a sor, mondd el valakinek, hogy hova mész. Fontos, hogy beszélj a dolgokról, baj esetén csak akkor tudnak segíteni.

A közösségi médiában is vannak szabályok, ha nincsenek is köbe vésvé. Szinte minden platformon megjelennek a provokatív internetes trollok, akik néha nem tudják, hol a határ, és a humor könnyen zaklatásba vagy verbális agresszióba csaphat át: vigyázni kell, hogy mi magunk ne váljunk ilyenné. Meg kell válogatnunk, mit posztolunk vagy kommentelünk. Egy kép feltöltésével megsérthetjük más személyiségi jogait, és

önmagunkról is kitehetünk olyan tartalmat, ami ellenünk lehet a későbbiekben.

Az ismerkedés mellett a vásárlás terén is nagyobb szerepet kapott a webes felületek alkalmazása. Sokan szívesebben fizetünk kártyával, hiszen egyszerűbb, de érdemes ellenőrizni, hogy milyen alkalmazásoknak vagy webshopoknak adod meg bankkártya adataidat, vannak oldalak, amelyek nem megbízhatóak, és esetleg visszaélhetnek ezekkel.

Fontos azt is tudatosan kezelni, hogy hol mire adsz engedélyt. A közösségi oldalak és applikációk is kérnek hozzáférést különböző információkhoz a telefonodon, számítógépeden, közösségi profiljaidon. Akárhová regisztrálsz, a biztonsági beállításokat ellenőrizned kell az adataid védelmének érdekében. Gyakori beállítás kérdésként lehet például a helyadatok vagy keresési előzmények lekérése. Ezeket jobb esetben csak azért használják, hogy olyan hirdetéseket és reklámokat lássunk,

ami az érdeklődési körünknek megfelelő, ám előfordulhat, hogy a helyadatok illetéktelen kezekbe kerülhetnek, ám ezeket a beállításokat nem kötelező elfogadni.

A közösségi oldalakon a fiókokat priváttá lehet tenni, ezzel lehetőség van arra, hogy megszűrj azokat, akik a profilodat látják, és egy kis odafigyeléssel, rászánt idővel biztonságosabbá tehetjük a felhasználást. Az applikációk esetében is gyakran előfordul, hogy elkérnek személyes adatokat. Sokszor fotókhoz, videókhöz, esetleg SMS-ekhez kérnek hozzáférést teljesen indokolatlanul. Ezekben az esetekben érdemes gyanakodni, hiszen egy-egy ilyen dolog mögött hackerek és adathalászok bújhatnak meg. Ezeket az engedélyezéseket a beállításokban vissza lehet vonni egy pillanat alatt.

Ha tesztelnéd vagy felfrissítenéd ismereteidet a tudatos internetezés területén, látogass el a <https://hipersuli.hu/tudatosnet/tananyag/roles> oldalra és fúsd át a Hipersuli TudatosNet interaktív kvizét!

(Vörös Rebeka F.)

HOGYAN TANULJ NORVÉGÜL AZ INTERNETEN?

AZ ELMÚLT ÉVEKBEN MEGNŐTT AZ ÉSZAKI ORSZÁGOK BESZÉLT NYELVEINEK NÉPSZERŰSÉGE. EGYRE TÖBB EMBER SZERETNÉ ELSAJÁTÍTANI A SKANDINÁV TÉRSÉGBŐL A NORVÉG NYELVET. EBBEN A CIKKBEN SEGÍTSÉGET KAPHATSZ, HOGY HOL ÉS HOGYAN IS TUDSZ NORVÉGÜL TANULNI AZ INTERNETEN.

NORWEGIAN

Mielőtt belevetné magát az ember a tanulásba, fontos utánanézni pár alapvető információnak. A norvég nyelvnek két hivatalos, írott formája létezik, melyek jópár esetben erősen különböznek, ezek a bokmål és a nynorsk nyelvváltozatok. Az utóbbit az ország lakosságának nagyjából 10%-a használja, főleg a nyugaton lévő területeken, de a többi norvég is megérti őket, noha elég nehezen. A bokmål az általános használatú, a nyomtatott írássok nagy része is ezen jelenik meg. A beszélt nyelv városról-városra változik.

A mindkét nyelvtípus írott nyelv, azért a szavak kiejtése nincs rögzítve. Elsősorban az adott dialektus és az általa megszabott nyelvtan határozza meg a kiejtést.

Regionálisan eltérnek egymástól, csak nagyon kevés stabil kiejtési szabályuk van, de ilyen a „-t” határozott névelő esetén, valamint a

„-g” elhagyása -ig végződésű szavaknál. A betűk írásjegyei nagyon érdekesek, a legtöbb mással- és magánhangzónak nincs is megfelelője, hisz kiejtésük rendre eltér az általunk ismert nyelvektől.

Az első weboldal az a LinGo néven fut, ahol leckékre lebontva tudsz szavakat és kifejezéseket tanulni. Villámkártyák segítségével a szavak könnyen a fejedbe kúsznak, míg tudásodról egy-egy fejezet végén záróvizsgát tehetsz. Vannak szavak a mindennapokból, üzlettel vagy akár gyógyszerrel és még sok más dologgal kapcsolatban, minden témakörben lehet szavakat találni! Az interneten is meg lehet őket találni, de ha neked könnyebb, akkor a telefonodra is letöltheted applikációjukat.

segíti, hogy illusztrációkkal tarkítják a szavakat. Az alapoktól elkezdve akár a társadalomról és politikáról is lehet tanulni szavakat és kifejezéseket, akár napi 5 perc tanulás alatt. Ha személyre szabott tervre vágyunk, akkor elő kell fizetnünk az alkalmazásra, de ez nem kötelező, hisz nélküle is teljes körű tudás kaphatunk.

A Mondly alkalmazás sem csak norvég nyelven megtalálható, de rendkívül hasznos. Ez nem csak a kezdőknek nyújt segítséget, hisz az elején kiválaszthatjuk a szintet magunknak, hogy kezdőként, középfaladóként vagy haladóként szeretnénk-e regisztrálni magunkat. Témakörönként találhatók itt is a szavak, kifejezések, de a fejlesztők ezen felül egy Napi Leckét is mindig összeállítanak a szintfenntartás véget. Nyomon tudod követni, hogy hány szót tanultál már meg, sőt, még a barátaidat bevonva egy saját bajnokságot is létrehozhattok magatoknak, hogy ki szerez több pontot a leckék során.

Vizont a szavak tanulásánál a kiejtésre kell a legtöbb figyelmet fordítani, amit legkönnyebben sorozatok, filmek nézésével/hallgatásával sajátíthatok el.

A Drops nevű alkalmazás már ismerős lehet, hisz jó pár, más nyelven elérhető ez az alkalmazás. Itt is témakörönként tudunk haladni, a tanulást pedig nagyban

NORTH
SEA

NORWAY

(Bodor Julcsi)

Okosan a pénzzel, még okosabban a bankkártyával!

„KÉSZPÉNZ VAGY KÁRTYA?” GYAKRAN TESZIK FEL NEKÜNK EZT A KÉRDÉST BOLTI VÁSÁRLÁSNA. A COVID-19 OKOZTA JÁRVÁNY-VESZÉLYHELYZET IDEJÉN E TÉREN IS SOKAT FEJLŐDTÜNK. AZ ÜZLETEKBE MÉG GYAKRABBAN VESSZÜK ELŐ A BANKKÁRTYÁNkat, VAGY EGYÉB ÉRINTÉSMENTES FIZETÉSI ESZKÖZT (PL. MOBILTELEFON), VALAMINT AZ ONLINE VÁSÁRLÁSBAN IS NAGY GYAKORLATOT SZEREZTÜNK. HOGY MI MINDENT TANULHATTUNK AZ ELMÚLT HÓNAPOKBAN, ÉS MIRE ÉRDEMES TOVÁBBRA IS ODAFIGYELNI A PÉNZÜGYEINKBEN, ARRÓL GION GÁBOR PÉNZÜGYEKÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁR ÚRRAL BESZÉLTÜNK.

ÉRINTÉSMENTESSÉG, ONLINE VÁSÁRLÁS

A koronavírus-járvány miatti intézkedések, például a kijárási korlátozások, a mindennapjainkban is változtattak vásárlási és pénzhasználati szokásainkon. Ezen változások jó része maradandónak ígérkezik, hiszen a gyakorlatban rájöttünk, hogy praktikus, ésszerű dolgokról van szó – mondta el az államtitkár.

A koronavírus miatti korlátozások idején az üzletekben és az online rendeléseknél mindenhol felhívták a vásárlók figyelmét arra, hogy higiéniai okokból lehetőleg ne készpénzzel fizessenek. A járványhelyzetben a lakosság 58 százaléka ritkábban fizetett készpénzzel, 51 százalékuk pedig kevesebbszer vett fel pénzt az ATM-ekből – derül ki a K&H friss kutatásából.

Gion Gábor pénzügyekért felelős államtitkár szerint a járvány nem csak módosíthatja, hanem már módosította is a viselkedésünket. „Ebben a rossz helyzetben a kevés jó hírek egyike, hogy a készpénzhasználat kezd

visszaszorulni. Ráértett a lakosság, hogy sokkal praktikusabb és biztonságosabb bankkártyával fizetni.” A járvány idején kevesebben mentek bankfiókokba is ügyeket intézni, viszont jóval többen használták (és remélhetőleg továbbra is használják) az online és mobiltelefonos banki alkalmazásokat. Ez a járványtól függetlenül is ésszerű dolog – nem kell sorban állással tölteni az időt, és az applikációkon keresztül magunk is pontosan követhetjük pénzügyeink alakulását.

Változtak vásárlási szokásaink is: a kijárási korlátozások, az üzletekben történő vásárlások korlátozása miatt amúgy is bezártak a boltok. Sokan áttértek az online vásárlásra, online rendelésre. Világszinten is számos vállalat tájékoztatott arról, hogy bár a bolti forgalma drasztikusan visszaesett, sok üzletet be is kell zárni, az online forgalom viszont nagy mértékben nőtt. Így nem kell elbocsátania a munkavállalóit, csak átcsoportosítani az online rendeléseket kiszolgáló területre. Ez jól mutatja, hogy az emberek nyitottak a praktikus, időtakarékos és költségbarát megoldásokra. Ha a

vásárlónak pozitív tapasztalatot hozott az online vásárlás, akkor várhatóan a jövőben – amikor már üzletben is nyugodtan vásárolhat – is gyakrabban használja ezt a formát. Persze a negatív tapasztalatokat szerzett vásárló inkább visszatér majd a személyes vásárláshoz – tudtuk meg az államtitkártól. Gion Gábor elmondta azt is, hogy a készpénzmentes fizetési módok a járvány-

veszélyhelyzetben egészségügyi szempontból biztonságosabbak, higiénikusabbak. Amíg a bankjegyek több kézen is áthaladnak, mire eljutnak hozzánk, addig a kártyánkat, telefonunkat csak mi érintjük, így is csökkentve a fertőzésveszélyt. „*Én arra biztatok mindenkit, hogy telefonos applikációkkal fizessen, hiszen ha PIN kódot vagy bármi feloldó kódot kér, azt a saját telefonon kell beütni, amit mindenki csak maga használ.*” Az egészség megőrzése mellett a másik lényeges szempont a biztonság, amiről már a járvány előtt is sokszor írtunk. Felesleges nagyobb összegű készpénzt tartani magunknál, így ha pénztárcánkat elveszítjük vagy ellopják, akkor kisebb kár ér minket. Az érintéssel történő fizetésekről bizonyos összeg felett (ez ma 15 ezer forint) meg kell adnunk a PIN-kódot is, online vásárláskor pedig biztonsági kód, illetve a beállítható többszintű jóváhagyás garantálja a pénzünk biztonságát. Bár a PIN-kód nélküli limit emelkedett, azért bizonyos időközönként kérheti a kódot a POS terminál a vásárlás értékétől függetlenül. Ez egy további biztosíték, hogy az ellopott kártyával ne lehessen korlátlanul visszaélni. A kormány is rásegített a kártyás fizetés könnyítésére: „*felemeltük ötezer forintról 15 ezer forintra az összeghatárt, ami felett PIN kód szükséges. Ez tovább csökkentette az érintések szükségességét*” – mondta el államtitkár úr, majd hozzátette: „Én magam

a járványtól függetlenül drasztikusan visszaszorítottam a készpénz használatát, szinte mindenhol telefonnal fizetek, mert sokkal praktikusabb, nem nyomja a pénztárca a zsebemet, a telefon pedig mindig nálam van, mindig tudok vele fizetni. Ha a telefonnal fizetünk egy applikáción keresztül, akkor annak a veszélye sem áll fenn, hogy a bankkártyánkat klónozzák bűnözők, hiszen nem is láthatják a bankkártya adatainkat.” Néhány érdekes adat a Mastercard világviszonylatban végzett kutatásaiából: a megkérdezettek közel fele olyan kártyára váltott az elmúlt időszakban, amely alkalmas az érintésmentes fizetésre. A 35 év alattiak között még nagyobb az arány! A válaszadók háromnegyede terve szerint a járvány után is megtartja érintésmentes fizetési szokásait.

TERVEZZÜK A JÖVŐT!

A járvány idején előtérbe került, hogy a családok mekkora és milyen megtakarításokkal, tartalékokkal rendelkeznek. Világos, hogy akinek jelentősebb megtakarítása van, azt a munkahelyének esetleges elvesztése, a járványhelyzet miatti extra kiadások kevésbé viselik meg anyagilag, mint akinek nagyon kevés, vagy épp semmi megtakarítása sincs. Egy ilyen veszélyhelyzetben, amikor nagyfokú a bizonytalanság, megnyugtató támasz lehet az anyagi biztonság. Ennek

fontosságát is tudatosította az elmúlt pár hónap. Az államtitkár szerint a magyar lakosság szerencsére egyáltalán nem áll rosszul a megtakarítások terén: a tavalyi évben a jövedelemszintekhez képest Magyarországon volt a legnagyobb megtakarítási arány az Európai Unión belül. Mi, fiatalok, a hosszú távon gondolkodásban, tervezésben még nem vagyunk erősek, de Gion Gábor azt javasolja, próbáljunk meg legalább 3-5 éves távon takarékoskodni, félretenni. Ez segít egy váratlan, nehezebb időszak átvészelésében, és jó gyakorlat a felnőtt életünkre is. Látható, hogy a felnőtt lakosság jó példát mutat: a járvány alatt érezhetően javult a pénzügyi tudatosság. Kevesebb kiadás, több megtakarítás – ez a szemlélet várhatóan megmarad a járványhelyzet, és később a gazdasági helyzet rendeződése után is.

(Bihari Bernadett Luca)

ZÖLD PÉNZÜGYEK 2020

A zöld gondolkodás a pénzügyeket sem kerülheti el. Az interjúnkban is sokat emlegettünk készpénzmentesség a zöld pénzügyek egyik eleme. Ha környezetkímélő megoldásokra törekedtek a családdal, akkor érdemes pénzügyi oldalról fontolóra venni készpénzmentesség mellett az e-banki szolgáltatások igénybevételét a papíralapú dokumentumok (pl. havi számlakivonatok) helyett, a szolgáltatóktól e-számla igénylését. Ráadásul ez a legtöbb esetben még némi díjkedvezménnyel is járhat. Érdemes a hétköznapi életvitelünket is átfórnálni a zöld gondolkodás jegyében. Bár némi plusz odafigyelést igényel, de hasznos lehet a gyors és kézenfekvő szupermarketes bevásárlások helyett a helyi termelők, piacok választása, az otthoni energiafelhasználás ésszerűsítése, az energiapazarlás kerülése, az újrahasonosítás, megújuló energiaforrások (pl. napelem) beépítése a háztartás energiaellátásába. Utóbbihoz kamatmentes

hitel is igénybe vehető, és a beruházás javítja az ingatlan energetikai besorolási értékét is.

Többek között e szemlélet, az ökotudatos gazdálkodás pénzügyi lehetőségeinek népszerűsítésére írt ki pályázatot a Magyar Nemzeti Bank. A Pénziránytű Alapítvány „Zöld pénzügyek 2020” című pályázatának célja, hogy megismertesse az MNB „Zöld programját”. A pályázaton oktatási célú kisfilmeket kellett készíteni az ökológiai lábnyom csökkentésére irányuló családi döntések, a zöld pénzügyek témakörében:

- Zöld bankolás: készpénzkímélő megoldások, családi pénzforgalom szervezése az ökotudatosság jegyében
- Családi zöld beruházások: hosszú távú kiadáscsökkentés a családi költségvetésben a fenntarthatóság jegyében
- A családi megtakarítások és hitelfelvétel lehetséges összefüggései a környezettudatos gondolkodással.

A díjazott csapatok pedig a következők:

- Greench csapat Grin Ptz c. filmje, Budapesti Innovatív Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola
- Molnárék csapat Zöld beruházások c. filmje, Csik Ferenc Általános Iskola és Gimnázium (Budapest)
- NTMLN csapat Hiteles Józsi c. filmje, Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium

A Pénziránytű Alapítvány felajánlásával különdíjban részesül:

- 10th Wonders csapat Jolly Joker c. filmje, Csik Ferenc Általános Iskola és Gimnázium (Budapest)

A Pénziránytű Alapítvány és a Mastercard felajánlásával különdíjban részesül:

- Aprópénzesek csapat Aprópénz c. filmje, Debreceni SZC Baross Gábor Középiskolája és Kollégiuma

„AZ ISKOLAI ERŐSZAK NEM AKKOR KEZDŐDIK, AMIKOR KARCSIKA MEGPOFOZTA PISTIKÉT”

HATALA JÓZSEF VISZONYLAG KÉSŐN, 33 ÉVESEN TALÁLTA MEG ÉLETE HIVATÁSÁT, A RENDŐRI PÁLYÁT. 2010 ÉS 2013 ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNYKÉNT VEZETTE A MINKET SZOLGÁLÓ ÉS VÉDŐ SZERVEZETET. MANAPSÁG A NEMZETI BŰNMEGELŐZÉSI TANÁCS ELNÖKEKÉNT DOLGOZIK EGY BIZTONSÁGOSABB MAGYARORSZÁGÉRT.

MINDIG RENDŐR SZERETETT VOLNA LENNI?

Nem. Későn érő típus vagyok. Közlekedésmérnöként végeztem, de végül a '80-as évek változó világában nem éreztem azt, hogy a szakmám környezetében hogyan tudnék előrébb jutni, így végül 33 évesen elmentem rendőrnek. A pályámat baleseti helyszínelőként kezdtem a Budapesti Rendőrfőkapitányságon.

DIÁK KORÁBAN MILYEN VESZÉLYEKTŐL IGYEKEZTÉK MEGÓVNI A SZÜLEI?

Megmondom őszintén, nem kellett sok mindentől. Én akkoriban minden szabadidőmet a kenuban töltöttem, Csepelen. A sportegyesületben erősen el voltunk zárva a „rossz csábításától”. Nem voltunk egy bulis, csavargós társaság sem, így egy meglehetősen békés környezetben nőhettem fel.

MANAPSÁG SOKAN ÉLNEK AZ ÖNÉHEZ KÉPEST JÓVAL KEVÉSBÉ BIZTONSÁGOS KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT. A FIATALABB GENERÁCIÓ MENNYIRE TÁJÉKOZOTT A BŰNMEGELŐZÉS TÉMÁJÁBAN?

Azt látom, hogy szerencsére egyre jobban terjed a megelőzés mindenféle formája. Nem csak bűnmegelőzésre gondolok, hanem az egészségünk, vagy a környezeti károk prevenciójára is. Ha ehhez egy megfelelő tudást tudunk adni a következő nemzedéknek, akkor azt gondolom, hogy már

sokat tettünk a cél érdekében. És ez ugyanígy van a kriminalitás területén is. El szeretnénk érni, hogy a fiatalok megfelelő információkkal rendelkezzenek a kritikus helyzetekben. Például tudják mérlegelni, hogy egy bizonyos szituációban hozott, elsőre jónak tűnő döntés diákcsínynek, vagy már bűncselekménynek minősül. Próbálunk emellett közösséget is építeni. Fontos, hogy a szociális kompetenciákból minél többet tanuljanak meg a felnövekvő generáció tagjai, annak érdekében, hogy ne váljanak bűncselekmény elkövetőivé, vagy áldozataivá.

MIK AZOK A TERÜLETEK A FIATALKORI BŰNMEGELŐZÉS TERÉN, AMELYEK MÉG FEJLESZTÉSRE SZORULNAK?

Egy nagyon nagy rejtély és boszorkánykonyha a modern informatika világa. Az online zaklatás sajnos eléggé sok kihívást elének állító terület. Példának okáért az iskolai erőszak nem akkor kezdődik, amikor Karcseika megpofozta Pistikét, az már annak a vége, a beteljesedése. Vannak jelek, amelyekből lehet következtetéseket levonni, hogy valami rendkívüli esemény zajlik, és ha nem lép közbe senki sem kellő időben, akkor abból komoly gondok is lehetnek. Ezért fontos, hogy a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanáccsal öt évvel ezelőtt elkezdtük a pedagógusok felkészítését az iskolai bűnmegelőzéssel kapcsolatban. Fontos tudniuk, hogy milyen jelenségekre kell odafigyelni, és milyen lépéseket tehetnek ezekkel kapcsolatban.

MILYEN EHHEZ HASONLÓ PROGRAMOK LÉTEZNEK MÉG AZ ISKOLAI BŰNMEGELŐZÉSRE?

Rengeteg féle programunk van, például a Re:akció, amely különböző szituációkról, például az alkohol- és drogfogyasztásról szól. Emellett vannak kortárs segítőink is, akik a saját korosztályuknak adják át a bűnmegelőzési ismereteket, hiszen ők sokkal könnyebben szólítják meg a velük nagyjából egy időseket, mint egy idősebb ember. Rajtuk kívül youtuberekkel, és más influenszerekkel is együttműködünk, akik az internetes véleményformálásukkal tanítják a nézőiket. Mindezek mellett több felsőoktatási intézményben, például a Testnevelési Egyetemen a leendő tanároknak, edzőknek is oktatunk bűnmegelőzési ismereteket.

HASONLÓ CÉLJA VAN A NAGY DIÁK BŰNMEGELŐZÉSI TESZTNEK IS. MIÉRT ÉRDEMES A TESZTET KITÖLTENI?

Rengeteg új információt ad, illetve mélyít el a témával kapcsolatban. Emellett van az egésznek egy sajátos versenyszelleme is. Emlékszem a rendkívül izgalmas tavalyi döntőre, ahol jó volt látni azt is, hogy a játékosok mennyire komolyan vették a kihívást, és felkészültek a megmérettetésre. Remélem idén is találkozunk!

(Végh János)

Ismerd meg a mezőgazdaság modern arcát!

NAGY DIAK AGRARTESZT Mezőgazdálkodj okosan!

Számodra még mindig piros traktor, puttonyos szőlőszedők és legelőről ballagó tehenek jelennek meg ha az agrárium szót hallod?

Ma már nem ez a mezőgazdaság!

Az agrár terület is felzárkózott a high-tech vonalba, ami minőségi termelést, biztos életkörülményeket és környezeti fenntarthatóságot jelent!

Tesztünkkel megismerheted az agrárium sokszínűségét és akár a legmodernebb trendeket is!

Tedd magad próbára és

töltsd ki a tesztet

2020. JÚNIUS 15-IG,

hogy Te is esélyese légy a

FŐDÍJNAK, egy

PROFI DRÓNNAK és egy

DRÓNKEZELŐ

TANFOLYAMNAK.

A második és harmadik helyezetteket is jutalmazzuk

egy **50 000 FT-os**, illetve

egy **25 000 FT-os**

műszaki **VÁSÁRLÁSI**

UTALVÁNNYAL.

MEGHOSSZABBÍTVÁ!

www.agrarteszt.hu

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

NAGY DIÁK BŰNMEGELŐZÉSI TESZT 3.

MEGHOSSZABBÍTVÁ!

Mit jelent a cyberbullying? Ki a nomofóbiás?
Mit jelent az online világban a flaming?
Van megoldásod arra, ha valakit a neten bántalmaznak?
Felismered azokat a helyzeteket, amikor
veszélybe kerülhetsz?

Teszteld magad! Töltsd ki a DUE Médiahálózat ingyenes,
online tesztjét **2020. június 15-ig** a www.diakbunmegelozesiteszt.hu
oldalon. A **fődíj** egy-egy fantasztikus **kétszemélyes utazási utalvány**,
amit a **járvány elmúltával** bevéltethsz, a **második díjak** pedig
profi kamerával felszerelt **okostelefonok**.

NAGY DIÁK
BŰNMEGELŐZÉSI TESZT 3.

Töltsd ki a tesztet és nyerd meg a díjakat!

RÉSZLETEK ÉS TESZTKITÖLTÉS

www.diakbunmegelozesiteszt.hu

médiahálózat
due
a diákújságíró egyesület

NBT NEMZETI
BŰNMEGELŐZÉSI
TANÁCS

BELÜGYMINISZTERIUM

